

MULKIDE USKUMATUD SEIKLUSED KEVADTORMIS!

Jaoulema kogemus Kevadtormil 2014

Osalesin Kevadtormil lahingkompanii jalaväerühma koosseisus jaoulemana. See oli mulle teine kord osaleda Kevadtormil, kuid esimene kord olla jaoulemana. Nagu õppustel ikka, nii ka seekord tuli kutsutud kaitseliitlastest kohale ligikaudu 50 protsenti. Allüksuse korralikult ettevalmistatud formeerimine ning eelmainitud alakomplekteeritus tegid võimalikuks üksuse üsna kiire väljasõidu õppuse alale. Õppuse esimeses pooles viidi läbi koostegevusõppe, kus harjutasime viivitust ja kaitset. Koostegevusõppe faas lõppes koos Võru maleva kaitseliitlastega viivituslahingute pidamisega. Õppuse teises pooles oli meie rühma ülesanne rakendada koostegevusharjutusel õpitud juba vastase vastu. Kompanii vastutusala asus põhitõrje suunal ja oodata oli palju kontakte. Seda „õnne“ meil siiski polnud, sest vastane otsustas seekord peale tungida just kõrval suunal. Lahingud olid intensiivsed ja rasked, aga mitte meie positsioonide ees. Lahingute faas lõppes meie kompaniile siiski kurvalt, sest viimasel hommikul saadeti üksus rünnakule vastase soomustatud üksuse vastu. Rünnak, mida polnud koostegevusõppe ajal kompanii ega rühma tasandil harjutanud, tõi kaasa suuremat sorti „verepulma“ ja meie üksuse purustamise. Siit ka järeldus, et tuleb õppida ja harjutada kõiki lahinguliike ning ka üleminekuid ühelt liigilt teisele, sest olukorrad võivad muutuda kiiresti ja ootamatult. Kõike tuleb siiski osata ja ka kõige valmis olla. Vihma, jahedaid öid, magamatust, teadmatust, sääski, ootamist, saksa leiba ning „blue on blue“-d trotsides pidasid minu jao mehed siiski vapralt lõpuni vastu, suutes säilitada moraali ja hea tuju. Aitäh neile!

Martin Link

nooremseersant, Sakala Maleva instruktor-koolitaja

A.Kalam

KL Sakala Maleva Karksi malevkonna teavituspealik

Selle kevade soojad ilmad meenutasid juba suve ja koos esimese äikesega jõudis Mulgimaale ka „Kevadtorm“. Karksi valla metsades vurasid ringi kaitseväge lahingumasinaid ja marssisid kaitsevälased. Karksi parki ja vanasse kanalasse kerkisid tagalaüksuste välilaagrid, mida aegajalt ründas rahvasuus „moosiriuliks“ kutsutav lennuk ja kellele siis pargist õhutõrje poolt tuli avati. Lennuk lendas küll minema, aga kas ta ka tabamuse sai, ei saanud me mitte teada. Saabus nädalavahetus ja kaks kohaliku jahiseltsi jahimeest, ütleme, et nad olid Aadu ja Karla, otsustasid minna notsuluurele. Siit ja sealt oli tulnud teateid et metsanotsud ründavad külvatud vilja- ja hernepõlde. On olnud juhusid, kus põllul on korraga paarikümmend suurt siga ja samapalju pisikesi seahakatisi, kes otsustasid teha seal uuesti kevadkünni, kuigi talunik

oli sinna juba vilja külvanud. Saabus õhtu ja mehed tõmbasid selga laigulised jahikostüümid, vaatasid üle oma jahivarustuse ja alustasid ringsõitu. Jahiluure seisnebki selles, et sõidetakse vaikselt põldude vahel ja jälgitakse põlluääri ning kraavikaldaid. Kui märgatakse midagi kahtlast, võetakse appi pikksilm, et asi lõplikult selgeks teha. Sellel õhtul ei paistnud kätte aga ühtegi karsalist, neid oleks nagu keegi ette hoiatanud. Kell lähenes juba üheteistkümnemele aga nähtud oli ainult kahte jänkupoissi ja mehed otsustasid autonoma kodusse keerata. Selleks tuli läbida metsavaheline lõik ja siis veel põldude ja võsa vahe, et jõuda koduteele. Liiguti vaikselt üha tihenevas hämaruses, kui äkki katkestas vaikuse lennukimootori müra. Lennuk lendas madalalt puudelatvade kohalt üle auto. Tegu oli ikka meile juba tuntud „moosiriuliga“. Algul

ei pööranud mehed lennukile erilist tähelepanu, sest nad teadsid, et õppused on käimas. Liiguti vaikselt veel kilomeetri jagu ja jälle ilmus lennuk, kogus kõrgust ja poetas taevaalotusse langevarjuri. Pimenevas taevas paistis helevalge kuppel juba kilomeetri kauguselt. Meeste tähelepanu oli keskendunud maanduvale langevarjurile, kes lõpuks potsatas põllule umbes kilomeeter autost. Mets hakkas juba lõppema, kui autost kümnekonna meetri kaugusel potsatas teele mingi sademeid pilduv ese. „Mis kurask see veel on?“ mühatas roolis istuv Aadu. Karla ei jõudnud veel suudki avada, kui paremalt küljelt metsast anti nendepihta „tuld“. Pimedas metsas tärisesid automaadid ja potsutas kuuliprots. Tuld anti kõikjal! Terve metsa alune särtsus ja tärises. Auto ees olev ese pildus nüüd välja umbes meetri pikkuseid tulekeeli. „Anna gaasi“ nõudis

Karla „ära ainult kedagi alla aja.“ Auto jõudis metsaservale ja tulistamine metsas vaibus, ka langevarjur oli põllult kadunud. Kui suurem jahmatus oli möödunud küsis Karla „Kelleks nad meid nüüd pidasid?“ „Kust mina tean!“ vastas Aadu „Või pidasid meid äkki metsavendadeks, kellele lennukilt abi visati!“ „No sigu nüüd kindlalt siinkandis enam pole.“ arvas Karla. „Mis sigu, siit panid kõik kährikud, rotid ja hiired ka minema!“ arvas Aadu. „Jah“ ohkas Karla „Nädalake siia kindlalt meil enam asja pole.“

Vaat selline lugu leidis aset mulkidest jahimeestega metsas. Olid need jutuaajamised seal autos just sellised, kes seda täpselt teab, aga ülejäänud on kõik puhas tõde ja meeste õiged nimedki meile teada.

Riigikaitsealaager Viljandi kutsekooli õpilastele

Samal päeval, kui algas Eesti kaitseväge suurõppus Kevadtorm, algas ka Kaitseliidu Sakala Maleva poolt korraldatud riigikaitse alaager Viljandi Ühendatud Kutsekeskkooli õpilastele maleva Väluste laskeväljal. Laager kestis neli päeva ja sellest võttis osa 57 õpilast. Üks tütarlaps küll loobus esimese päeva õhtul ja lahkus laagrist. Teisel päeval pidi laagrist terviseprobleemide tõttu lahkuma ka üks poiss. Teised pidasid lõpuni vapralt vastu ja loodetavasti nad ei kahetse seda unikaalset kogemust, mis nii mõnelegi võis olla elus esimene või jääda ka viimaseks. Maleva staabi juures formeeriti õpilastest laagriks vajaliku varustuse väljaandmisega kaitseväljal üksust meenutavad grupid kes jagati kohe kahte rühma. Laagris said õpilased nelja päeva jooksul praktiliselt läbi teha need elemendid, mida teooriatundides oli vaid kuulnud või nähtud. Lisaks aga õppisid nad juurde ka mõndagi uut. Nii õppisid nad lisaks maskeerumist ja varjatud liikumist ning said reaalselt tulistada märklehtedesse lahingurelvadest.

Loomulikult kuulus kõige selle juurde rivikord ja õised valved ning häired, majutus telgis ja välikatla toit, topografiatund ja orienteerumine maastikul instruktorite poolt antud ülesandeid täites. Igaüks sai läbi teha ka kaitseväljaliste kehaliste võimete testi, mis koosnes kolmest osast: kahe minuti jooksul toenglamangus käte surumisest, sama aja jooksul selili asendis kõhulihaste abil istesse tõusmisest kordade peale ja viimaks ka kahe miili ehk 3200 meetri jooksust. Viiekümne viiest õpilasest sooritas arvestuse kehaliste võimete osas kaksikümne kaks õpilast ehk täpselt 40%, mis ei olegi kõige

viiletsam tulemus ja näitab ehk ka seda, et kutsekooli tulevad õppima kehaliste võimete poolest pisut tublimad õpilased. Lisada võib veel sedagi, et viiel õpilasel jäi normi täitmisest puudu vaid 3-4 punkti ja veel paaril õpilasel jäi normist puudu alla 10 punkti. Kui kätekõverduses ei suutnud ühtegi punkti teenida vaid 2 õpilast ja istesse tõusmisel 4 õpilast, siis jooksus oli selliseid juba lausa 23 õpilast. Ega arvuti taga istudes kahel jalal kiiremini liikumiseks vajalikku vastupidavust kahjuks ei harjuta. Maastikul orienteerumise oledki lood kehvamad. Kui ligikaudu 10 kilomeetrilise raja läbis parim paar ajaga

kaks tundi ja kolmkümmend neli minutit, siis kõige kauem rajal olnutel kulus raja läbimiseks kuus tundi ja kaksikümne kaks minutit ehk pea kolm korda enam aega. See näitab sedagi, et ka kaardi tundmise ja kompassi kasutamise oskused on väga erinevad, mis omakorda võib tuleneda mõne õpilase vähesest huvist nende elementide vastu teooriatundides. Aga ega kellelegi ei saa tarkust kulbiga pähe valada ja üks halb kogemus on ka ikka kogemus. Ilmaga seekord lihtsalt tuli olla rahul. Kui esimesel päeval oli üsna kõrge, mida võimendas ka vali tuul, siis järgmised päevad olid juba talutavamad ja

pilvede vahelt piilus päikestki. Suuremast sajast seekord siiski pääseti. Laagri läbiviimise eest vastutas laagri ülemanna nooremveebel Oscar Moks, kelle alluvuses tegutsesid kogenud instruktorid leitnant Põldma, vanemveebel Tooding, veebel Toomemägi, nooremveebel Nälk ja nooremseersant Link. Laskeharjutuste korraldamise eest hoolitses veebel Kold. Kokkuvõtteks võib öelda, et ka see riigikaitse alaager õnnestus ja enam kui poolesajal õpilasel on nüüd küll põgus, aga siiski kindel isiklik kogemus kaitseväljaliste tegevustest ja üldisematest oskustest.

Kokku õppis mõõduval õppeaastal Viljandi Ühendatud Kutsekeskkoolis valikainena riigikaitse aluseid pea 160 teise ja kolmanda kursuse õpilast. Neist II kursuse õpilased lähevad riigikaitse laagrisse sügisel – septembrikuus, sest ka Kaitseliidu maleva võimekus ei ole lõputu ja maleval on palju teisi ülesandeid ja tegevusi. Ka seekord läksid enam eelnimetatud instruktoreid juba järgmisel nädalal osalema kaitseväge õppusele Kevadtorm.

Rein Kikas
major, eruvälalane,
riigikaitse õpetaja Viljandi
Ühendatud Kutsekeskkoolis

OMA MAA

Viljandi, juuni 2014

Juunikuu – jaanikuu

Jälle hakkab üks aasta poole peale saama. Kui juuli- ja augustikuud ka möödus, on peagi ka jõuluaeg käes. Kevadtormid on selleks korraks selja taha jäetud, on aeg teha kokkuvõtteid ja järeldusi möödunud sügis-talvisest õppeperioodist ja kevadisest saagist ning ühtlasi tuleb hakata tegema uue väljaõppe perioodi kavasad ja loomulikult ka eelarve kalkulasioone nende ellurakendamise kulude kohta. Riigikaitse ei ole kusagil odav ja seepärast on eriti meil, kui väikeses ja mitte veel „Euroopa viie rikkama riigi hulka“ jõudnud riigis, oluline üheksa korda mõtta ja alles seejärel kuludesse rakendada iga centi. Ratsionaalne riigikaitse on meile parim. See nõuab igalt Kaitseliidu maleva pealikult, jao pealikust kuni maleva pealikuni tõsist kaalumist ja oma seniste teadmiste ja kogemuste asjalikku rakendamist. Aga Kaitseliidu uuestisünnist möödunud pea veerandi sajandi jooksul peaks neid teadmisi ja kogemusi olema juba üksjagu kogunenud. Lisaks riigieelarvest antavatele summadele oleks ehk aeg pöörata rohkem tähelepanu ka malevate ja malevkondate endi poolt varade parema majandamisega kogutavatele rahadele. Ja muidugi on peale pingutatav õppuste aega vaja ka mõelda puhkusele, kuid seejal võiks olla tegus ja kasulik mitmes mõttes. Saab ju soojal ajal väikesemate kuludega ja lihtsamalt korraldada erinevaid ettevõtmisi kasvõi oma allüksustes parema üksteise mõistmise ja lähema tundmaõppimise kaudu. Aga ega siis võidupüha ja jaanipäev ei ole ainukesed pidulikud päevad juunikuul. Juba 4. päeval peaks iga korralik eestlane pidulikult tähistama Eesti lipu päeva. See päev on juhuslikult ka Soome marssali C. G. E. Mannerheimi sünnipäev. Ning juunikuu esimese täisnädala lõppu ja teise algusesse jääb veel oluline kirikupüha – nelipüha. Elus on kahjuks nii, et rõõmud ja mured käivad käsi käes. Juunis on ka vähemalt kaks kurba päeva – 14. ja 17. kuupäev. Neist esimest tuleb ikka ja jälle meenutada 1941. aasta juuniküüditamise alguspäevana kui ametlikku leinapäeva ja teist kui esimese nõukogude okupatsiooni algust Eestis 1940. aastal.

Ning hea on, et piirilepingu ratifitseerimine Riigikogus on vähemalt ajutiselt peatunud. Annaks Jumal, et see nii jääkski. Kuigi, kui vaadata äsja lõppenud Euroopa parlamendi valimistulemusi, kus Virumaal, selle idaosas, võidutsesid keskerakondlased ja Võrumaal punased, ehk sotsiaaldemokraadid ning ülejäänud Eesti ainult kollendas reformierakonna värvides, siis tuleb küll paratamatult tõdeda, et president Pätsi kunagine ütlus, et „Eesti rahvas on haige“, on nüüd tõeks saamas. Ilmselt on siis kogu rahvas selgelt nõus sellega, et kinkida Vene impeeriumile jumala muidu see 5% Eestimaad, mille eest 95 ja 96 aastat tagasi valasid oma verd meie eisisad. On ju nende „lahketele“ erakondadele rahva poolt antud toetus selgeks märgiks, et nende poolt aetav poliitika, olgu see sise- või välispoliitika, on ka rahvale meelt mööda. Sõnades on kõik „kövad mehed“ Vabadussõja sangareid austama, aga tegudes mitte, sest ükski eelmainitud erakond ja ka IRL ei ole avalikult ja ametlikult tegutsenud häbivastava piirilepingu vastu Venemaaga, kui just mõni üksik julge ja aus poliitikategelane välja arvata. On mille üle mõelda. Ja hinnata saab inimesi ikka ainult tegude, mitte sõnade järgi. Seda ka teistel kuudel, mitte ainult juunikuul. Head võidupüha ja ilusat jaanipäeva!

R.K.

Karksi-Nuia kodutütred ja noorkotkad külas „Kevadtormil“

14. mail külastasid Karksi-Nuia noorkotkad ja kodutütred Kaitseväe suurõppusest „Kevadtorm“ osavõtvat Sidepataljoni logistikute üksust, mis paiknes õppuste ajal meie kodukandis. Noored tutvusid üksuse paiknemisalal olevate erinevate kaitseväe rajatistega. Saime aimu, et sõjapidamine ei tähenda ainult relvade „täristamist“ ja autodega maastikul sõitmist. Lisaks neile olulistele tegevustele on vaja ka tehnikat ja relvastust hooldada ning parandada. Nägime mis ülesanded on tunnimeestel, kuidas toimub tootlustamine, milleks on vaja meditsiinitelki. Erilise põhjalikkusega tutvustati meile aja-

teenistuse käiku kaitseväes, sest seisab ju noorkotkastelgi peagi ees teenistus Eesti Kaitseväes. Vahetuid muljeid ja vastuseid meie küsimustele saime otse ajateenijalt. Vestlusest jäi kõlama sõnum, et ajateenistust ei tasu küll karta. Samas soovitati kõigil tegeleda spordiga, mis tuleb kasuks nii kehale kui vaimule. Külaliste lõppedes tänasime meie vastuvõtjaid Sidepataljoni selle õpetliku ekskursiooni eest.

Meelis Eelmaa
Noorte Kotkaste „Ilvese“
rühma ülem

Raadioteater esietendas kuuldemängu „Kuningapuu“

Kirjanik Juhan Liivi sünniaastapäevaks valmis Eesti Raadios Rein Põdra näidendi järgi seatud 2-osaline kuuldemäng „Kuningapuu“, mis kajastab Juhan Liivi (30. IV 1864 – 1. XII 1913) elus asetleidnud külaskäike Laiusele pastor Johan Kõpu juurde aastatel 1910-11. Juhan Liivi osas esineb Andres Raag, Johan Kõpu mängib Rain Simmul, teistes osades loevad mängivad Tallinna Linnateatri ja Draamateatri näitlejad. Raadiole seadis ja lavastas näidendi Kaitseliidu Peastaabi muuseumi juhataja Tanel Lään.

Johan Kõpp (1874-1970) oli Laiusel pastor aastatel 1909-1922. Tema eestvõtmisel tehti 1917. aasta sügisel algust ka Omakaitse organiseerimisega Laiusel. Omakaitseorganisatsioon kutsuti ellu „Laiuse valla kaitseväge“ nime all. Sellesse kuulus igast külast kaks usaldusväärset meest, kellel oli relvakandmise luba. Tegevusjuhised saadi polkovnikult Ernst Põdderilt ja Johan Untilt. 1918. a. veebruaris võtsid Laiuse omakaitsevälased saksa okupatsioonivägede tuleku eel vallavalitsuse enamlastelt üle ja vangistasid punavõimu tegelased. 20. juulil 1918. a. asutati Kaitseliidu Tartumaa maleva Jõgeva malevkond, mis hõlmas enne II maailmasõda Jõgeva ja Palamuse valda ning Jõgeva linna. Eesti Vabadussõja ajal oli Jõgeva raudteejaam kaitsepolitsei õöpäevaringse valve all. 30. augustil 1925. a. võttis malevlaste pidulikult vandetõotuse andmisest Laiuse kirikus osa ka 2. diviisi ülem, kindralmajor Ernst Põdder. Malevkonnas pandi suurt rõhku laskeasjandusele; Siimusti lin-

• EELK Rootsi Komitee liikmed 1957 a. Vasakult peapiiskop Johan Kõpp, piiskop Oskar Johannes Lauri, praost Richard Koolmeister

• Marie ja Johan Kõpp 1910. aastal

namäe jalamil oli harjutamiseks sobiv laskerada. 1932. aastal Kaitseliidu karikavõistlustel oli Jõgeva malevkonnast edukaim laskja Elmar Ant. 10. juulil 1932. a. sai Jõgeva malevkond endale lipu, mis oli valmistatud kahekordsest siidist, selle ühel poolel oli Tartu maleva embleem ja teisel pool süsimustal tagapõhjal tammeokstest ümberitsetud muinaseesti relvad – puukilp ja mõök. Sellest allpool malevkonna sünniaeg ja ülal virmaliste valgus – Tartumaa maleva põhjapoolseima malevkonna Jõgeva eritunnusena.

1937. aasta suvel moodustatud malevkonna orkestrisse koondati Jõgeva ja Vaimastvere kompaniide orkestrid, mille pealikuks sai Ferdinand Sööt. Aasta hiljem asutati ka keelpilliorkester, mida juhatas kooliõpetaja Herbert Komusaar.

Jõgeva malevkonna üksuste pealikeks 1938. aastal olid Jõgeva kompaniil leitnant Jaan Kurik, Kaarepere kompaniil Eino Linnomäe, Kuremaa kompaniil Aleksander Priks, Laiuse kompaniil lipnik Elmar

Aru, Laius-Tähkvere kompaniil Osvald Ambo, Vaimastvere kompaniil Jüri Tamm, Härjanurme üksikrühmal Johannes Rätsepp ja ratsakomandol kapten Karl Tiimann. Viimane oli juba 1917. aastal koos Johan Kõpuga üks Omakaitse algatajaid ja organiseerijaid Laiuse kihelkonnas. Jõgeva malevkonna Naiskodukaitse viimane esinaine ja ühtlasi ka NKK Tartumaa Ringkonna tootlusjuht oli Salme Mägiste. Iseseisva Kaitseliidu Jõgeva Maleva asutamise aastaks on 1990.

Johan Kõpp oli hiljem, aastatel 1928-37, Tartu Ülikooli rektor, mitme teadusseltsi auliige ja aastatel 1932-37 ka Kaitseliidu vanematekogu liige. 1940-41. a. okupatsioonistaasta nõukogude repressioonidest õnnestus Kõpp pääseda. Tema head ja ustavad sõbrad hoiatasid ohtude eest ja aitasid küüditamise ajal varjuda. 1944. a. veebruaril algul kutsus Eesti Vabariigi peaminister Jüri Uluots, kellega Kõpp oli tuttav juba 1907. aastast, kokku koosoleku,

millest võtsid osa vastupanuliikumiste gruppide ja poliitiliste erakondade esindajad. Kuigi J. Kõpp ei pidanud õigeks kiriku sekkumist poliitikasse, osales ka tema kui Riiginõukogu liige sellel koosolekul. Rasket otsust – põgeneda kodumaalt – püüti jätta viimasele hetkele. Eesti Kalurite Keskuse juhatuse liikmed kutsusid piiskop Kõpu oma laevale, millega jõuti 23. septembril 1944. a. Rootsi. Uluots soovis oma järglaseks, eksilvalitsuse peaministriks presidendi ülesannetes inimest, keda ta jäagilt usaldas ja tundis. Selleks olnuks sobivaim J. Kõpp, kuid viimane keeldus.

Johan Kõpp oli eksilis EELK piiskop, täites aastatel 1957-1964 ka peapiiskopi ülesandeid. Samas jäi ta jätkuvalt usinaks kirjameheks. Kõpp avaldas sel ajal ligemale tuhandel leheküljel oma memuaarid, kahjuks jõudis ta nendes ajalisel vaid Eesti Vabariigi algperioodi kirjeldamiseni.

Tanel Lään

Kaitseliidu päev Mõisaküla Koolis

On saanud toredaks traditsiooniks, et iga õppeaasta lõpul korraldatakse Mõisaküla koolis lastele omamoodi õppepäev. Seda korraldavad kohalikud kaitsepolitsei esotsas Mõisaküla linnapea ja Kaitseliidu Sakala Maleva Karksi malevkonna pealiku, lipnik Ervin Tambergiga. Seekord toimus see kolmandal juunikuul päeval. Hommikul kella üheksaks kõik õpilased rivistusid, et alustada võistlustega. Laskevõistlust õhkrelvadest korraldasid kapral Arvo Pede ja malevlane Arvo Kama. Võistlus toimus mitmes vanuserühmas õhupüssist lamedes asendist laskmises. Kõrvalplatsil toimus samal ajal täpsusvise õppegranaadiga. Võistleja pidi tabama maha märgitud kasti kolme viskega. Seda ala juhendasid lipnik Ervin Tamberg ja malevlane Varje Toomast. Võitsid kõik, kes osalesid, saades auhinna hea tuju ja teadmise, et ollakse suutelised tabama nii märklehte, kui kaevikut imiteerivat kasti. Kella kümneks panid Karksi

malevkonna pealiku abi, relvur kapral Raul Astel ja malevlane Katrin Kivistik üles Kaitseliidu liikme isikliku varustuse ja relvanäituse. Kaitsepolitsei varustust tutvustas õpilastele malevlane Katrin Kivistik ja relvi ning nende käsitlemist kapral Raul Astel. Õpilastele pakkus suurt huvi isiklik varustus, mida prooviti ka selga. Mõnele mehehakatisele ulatusid püksid küll lausa kaenla alla ja tütarlastele välvormi jakk ulatus maani.

Ühte klassiruumi oli endale koha leidnud aga major Rein Kikas, kes rääkis õpilastele Kaitsepolitseid üldiselt ja pikemalt just noorteorganisatsioonide tegevusest. Ka siin käisid lapsed kahes grupis. Algul kuulasid neljanda kuni üheksanda klasside õpilased ja peale lõunatundi tulid uudistama kõige pisemad – esimese, teise ja kolmanda klassi lapsed. Tahvlile kuvatud kirjalpiltide näol said lapsed teavet sellest, mis organisatsioon on üldse Kaitseliit ja millega kaitsepolitseid tegelevad. Enam huvi pakkus lastele muidugi

nende eakaaslaste – noorkotkaste ja kodutütred tegevus, mida ka põhjalikumalt käsitleti. Esitluse lõpus said kõik õpilased targemaks selle teadmise võrra, keda võib pidada põhimõtteliselt kõige rumalamaks inimeseks.

Lõbusalt ja asjalikult möödunud ettevõtmise lõpul kostitati kõiki osalejaid koolilõunaga ja direktor Pirje Usin andis teele

kaasa lahked soovid ning suure punapõskse ja maitsva õuna. Tänu väärivad kõik, kes võtsid vaevaks seda ettevõtmist korraldada. Järgmisel aastal ootab Mõisaküla kool Kaitseliidu abi maastikumängu läbiviimiseks.

Ants Kalam, Kaitseliidu Sakala Maleva Karksi malevkonna teavituspealik Rein Kikas, kaitsepolitlane

Kodutütarde järgukatsete päev

• Maikuu viimasel päeval kogunes kaheksa julget kodutütar, et rühmades õpitud teadmised järgukatsete päeval proovile panna

Lipupäev

• 04. juunil 2014 kell 8 toimus Viljandi maavalitsuse ees Eesti lipu 130. aastapäeva tähistamise pidulik üritus

Kas uus „MRP“?

Mõned nädalad tagasi Ameerika Ühendriikide väljaandele Washington Post antud usutluses ütles Poola välisminister Radosław Sikorski järgmist: „President Putin rääkis 2008. aastal NATO Bukaresti tippkohtumisel peetud kõnes, et Ukraina on kunstlik riik, mis on kokku pandud teiste riikide osadest“ Minister Sikorski jätkas selliselt: „Jah, me saime Venemaa riigiduuma asespiikriit Vladimir Žirinovskilt kirja, milles tehti Poolale ettepanek võtta endale viis Ukraina piirkonda. Ta saatis sarnase kirja ka Ungarile ja Rumeeniale, milles tegi neile samuti territoriaalseid pakkumisi“. Sikorski sõnul pakuti kuu aega tagasi saadetud kirjas Poolale

neid piirkondi, mis enne Teist maailmasõda kuulusid Poola riigi koosseisu. Välisminister täpsustas, et Varssavi keeldus pakkumisest. Sikorski sõnul on Venemaa eesmärgiks takistada Ukrainal saada edukaks Euroopa Liiduga assotsieerunud riigiks. Selleks peab ta Ukrainat destabiliseerima, häirima selle valimiskalendrit ja tegema keerulisemaks majandusreformide läbiviimise. Sikorski sõnul on põhjust muret tunda ka nendel riikidel, kus on suur vene rahvuse vähemus. Need on Kasahstan, Valgevene ja ka Läti. Sikorski hinnangul tuleks loobuda postmodernistlikust illusioonist, et Euroopas on sõjaline konflikt mõeldamatu.

Avatud Eesti Fond kutsus 9. mail, Euroopa päeval, kõiki eurooplasi mõtlema Ukraina saatusle ja toetama ukrainlaste tahet olla osa ühtsest Euroopast

9. mail tähistas Eesti juba kümnenadat aastat järjest koos teiste Euroopa Liidu riikidega päeva, mis on pühendatud Euroopa ühtsusele ja rahule. Paraku näitavad viimaste kuude sündmused Ukrainas, et rahutud ajad on Euroopas tagasi. Ukrainlaste tahtele lõimuda tihedamalt Euroopa Liiduga järgnes valuliku reaktioonina Venemaa agressiivne propaganda ja sõjaline

sekkumine. „Ühelt poolt väärivad täna meenutamist meie endi kunagised valikud ja sellest sündinud vankumatu soov kuuluda ühtsesse Euroopasse – seda eelkõige julgeoleku ja turvalise tuleviku nimel. Teisalt aga kutsume just täna kõiki üles olema oma mõtetes Ukraina rahvaga, kes, nagu kord meigi, püüdleb turvalise Euroopa perre, kuid kelle iseolemist ja valikuvabadust

räigete vahenditega takistatakse,“ lausus Avatud Eesti Fondi juhataja Mall Hellam. „Nii nagu tänapäeva Ukrainas, nii üritasid Nõukogude Liitu taganutvad jõud kord ka meie iseseisvuspüüdlusi maha suruda ja meie riiki natslikuks tembeldada. Ukraina on Euroopa,“ ütles Hellam. Avatud Eesti Fond kutsus üles kõiki, kes hindavad vabadust, mõtlema, mida saaksid nemad

eraisikute ja ühendustena teha Ukraina demokraatia toetamiseks ja oma solidaarsuse väljendamiseks. Üks võimalus on teha annetust keskkonnas www.supportukraine.ee, kus kogutakse raha Ukraina rahutustes hukkunute omaste toetuseks.

Mall Hellam
Avatud Eesti
Fondi juhataja

Noorte kotkaste 84. aastapäev

Noorte Kotkaste organisatsioon 84. aastapäevale pühendatud aktus toimus 01. juunil Rakvere linnuses. Nagu ütles oma kõnes Noorte Kotkaste peavanem Silver Tamm, on selle ettevõtmise toimumine lastekaitse päeval omamoodi sümbolise tähendusega. Kuid negatiivse asjaoluna ta tões, et selle tõttu ei saanud seal osaleda mitmedki organisatsiooniga seotud inimesed, kuna korraldasid samal ajal laste suunatud tegevusi. Teiste seas oli kohale tulnud ka president Arnold Rüütel, kes pidas pidupäevale kohase tervituskõne ja õnnitles kõiki organisatsiooni liikmeid aastapäeva puhul. Pidupäeva meeleolu aitasid üleval hoida noorkotkad ja kodutütred, kes lugesid päevakohaseid luuletusi ja mängisid pille.

Sakala Malevast osalesid aktusel maleva noorteinstruktor Henri Paavo, toetajaliige Ain

Laane, rühmapealik Antonina Eek, noorkotkad Martin Lössov ja Madis Eek ning NK malevapealik Riho Rei. Noorte Kotkaste peavanem Silver Tamm tunnustas paljusid tublisid noorkotkaid, noorteujuhte ja toetajaliikmeid. Sakala Malevast pälvitud tunnustuse Antonina Eek ning Martin Lössov ja Madis Eek. Kahele viimati nimetatule anti üle eeskujuliku noorkotka märk. Peale aktust oli võimalik lossihoovis jälgida noorte tantsuetendust ning kinnitada keha linnuse kapiitlisaalis, kuhu oli kaetud suurepärase suupistete laud. Samuti oli kõigil soovijatel võimalik lähemalt tutvuda Rakvere linnuse kõigi vaatamisväärsustega.

Riho Rei
Noorte Kotkaste Sakala
Maleva pealik

Laste kergejõustikupäev Sport on lastele hea!

linna staadionile sportima. Avasõnad ütles Viljandi linnapea Ando Kiviberg. Ta soovis kõigile osavõtjatele indu ja jaksu. Viljandis toimuva pika traditsiooniga võistluse eesmärk on propageerida kergejõustikku nooremate laste seas. Päev jätkuski staadionil hoogsa soojendusvõimlemisega. Ilm oli juunikuu kohta ootamatult

nevatel aastatel sündinutele. Kõige rohkem kaasaelamist oli märgata pikamaa jooksu puhul. Emad-isad, aga ka üks eriti tragi vanaema, sibusid koos lastega raja kõrval ning ergutasid oma võsukski ikka kiiremini jooksu lõpetama. 1. juunil laste kergejõustiku võistlusel osales 101 last. Iga vanuseklassi üldarvestuses kolme paremat autasustati medaliga. Kõik osalejad aga said võistluse lõppedes diplomi ja jäätise. Lapsed olid tõesti tublid ja andsid endast parima ning sportlik hommikupoolik

möödus kiiresti. Keegi laste seast ütles, et järgmisel aastal võiks võistluselasi rohkemgi olla. Eks korraldajad püüavad nende soovidega ka arvestada. Loodetavasti sellised spordipäevad tekitavad aga ka hoiavad noortes talle huvi spordiga tegelemise vastu! Oli ju enne viimast suurt sõda Kaitseliit Eestis sportliku tegevuse ja kehalise kasvatuspeamine innustaja ja võistluste korraldaja eriti väiksemates linnades ja valdades. Hea, et see traditsioon jätkub meie tublide naiste ning sportlike hommikupoolik

Lastekaitse päev rõõmustas Viljandi lapsi paljude võimalustega. Vabaduse platsil toimus jalgrattavõistlus „Vigurivänt“, Bonifatiusse gildi hoovis said nad teha näomaalinguid ja meisterdada ning lossimägedes osaleda seiklusrajal. Lisaks oli Viljandi uuel laululaval festivali „Suur sumin“ avalavastus. Naiskodukaitse Sakala Ringkond korraldas staadionil kergejõustiku päeva. On tore, et hoolimata linna rohketest ettevõtmistest jagus lapsi ka

jahe ja sombune kuid tänu väikestele painutusele-vibutusele said osalejad oma lihased üsna kiiresti soojaks. Seitsme kuni kümne aastased lapsed võistlesid neljal alal – kaugushüppes, palliviskes ja jooksid lühikesel sprindirajal ning ka pikemal distantsil, kas 200 või 400 meetrit. Kohtunike ja korraldajaid oli staadionil 26, neist enamik naiskodukaitse kaitsjad. Paralleelselt toimusid kaugushüpe ja pallivise eri-

Sakala Maleva sünnipäevalised juunikuul

Johannes-Alfred Koik	91	Enn Pinsel	50
Vello Sikut	90	Artur Saar	50
Ants Tinn	79	Olev Ütsik	50
Enn Aedna	70	Mai Muttika	45
Jüri Rahe	55	Tuuli Teiter	35
Enn Sarv	55	Liisi Tinn	25
Harri Ellermaa	50	Elen Toom	20

OMA MAA

Tellimisnumber 00911

Toimetus KL Sakala Malev
Peetrimõisa 71073
Viljandimaa
Väljaandja Kaitseliidu Sakala Malev
pealik mjr Kalle Köhler,
lauatel 717 9201, faks 717 9200
Toimetajad Rein Kikas 5331 3274,
e-mail: rein.kikas@mail.ee
Tiina Ott 5855 5092, 717 9217
e-mail: tiina.ott@kaitseliit.ee